

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (297) 成语故事 (二九七)

วันที่ 10 กันยายน 2566 - 10:35 น.

ที่มา	คอลัมน์ "เรียนไทยได้จีน"
ผู้เขียน	ศูนย์ภาษาและวัฒนธรรมจีนสิรินธร มพล.

เรียนไทยได้จีน : นิทานสุภาษิตจีน (297) 成语故事 (二九七)

นิทานสุภาษิตจีนที่ “เรียนไทยได้จีน” จะนำเสนอในฉบับนี้คือ 笑里藏刀/笑裏藏刀 xiào lǐ cáng dāo (เขี้ยว หลี ฉาง ตา) โดยคำว่า 笑 xiào (เขี้ยว) ยืม หัวเราะ 里/裏 lǐ (หลี่) แปลว่า ใน ท่ามกลาง 藏 cáng (ฉาง) ซ่อน 刀 dāo (ตา) มีด เมื่อรวมกันแล้วจะหมายถึงยืมซ่อนมีด ท่ามกลางรอยยิ้มที่ซ่อนมีดไว้ ยืมที่ไม่จริงใจ ยืมที่มีเล่ห์กล เป็นการใช้อายมเพื่ออำพรางเจตนาที่แท้จริง ถ้าเทียบกับไทยก็จะเป็นคำว่า ปากหวานกันเปรี้ยวนั่นเอง มาดูตัวอย่างจากนิทานสุภาษิตจีนนี้กัน

ขุนจื่อ 孙子/孫子 Sūnzi หรือ ซุนวู นั้น ได้รับการยกย่องว่าเป็นบรมครูแห่งกลยุทธ์การศึก งานเขียนของท่านในตำราพิชัยยุทธ 《孙子兵法》 Sūnzi bīngfǎ (ขุนจื่อ ปิงฝ่า) เกิดขึ้นตั้งแต่ยุคชุนชิว เมื่อเกือบสองพันห้าร้อยปีที่แล้ว แต่แนวคิด วิธีการ เล่ห์กลต่างๆ ก็ไม่เคยล้าสมัยเลย จนถูกนำไปแปล และเผยแผ่ไปทั่วโลก ส่วนผู้ศึกษาดาราศาสตร์แล้ว จะเข้าใจได้แจ่มแจ้งแค่ไหนก็คงต้องรอการพิสูจน์ในยามต้องการใช้จริงๆ เท่านั้น และในประวัติศาสตร์จีน มีการนำกลยุทธ์ของขุนจื่อไปใช้มากมาย เช่น ยุคสามก๊ก 三国/三國 Sānguó (สามก๊ก) ของจีน มีการใช้กลยุทธ์ยืมซ่อนมีดนี้เพื่อจัดการกับกวนอู 关羽/關羽 Guān Yǔ (กวน อวี่) ผู้ทรงที่ยึดครองเมืองเกงจิว 荆州 Jīngzhōu (จิงโจว)

มีเรื่องเล่าว่า ช่วงก่อนก่อเกิดเป็นสามก๊ก โจโฉ 曹操 Cáo Cāo (เฉาเซา) เป็นผู้มีอำนาจทางการเมืองที่แข็งแกร่งมาก ยากที่จะมีเจ้าเมืองคนใดต้านทานกองทัพของเขาได้เพียงลำพัง ดังนั้น กองกำลังของเล่าปี่ 刘备/劉備 Liú Bèi (หลิวเป่ย์) กับขุนกวน 孙权/孫權 Sūn Quán (ซุนควาน) จึงต้องจับมือกันสู้กับกองทัพโจโฉ เมื่อเสร็จศึกเผาทัพเรือโจโฉแล้ว ความสัมพันธ์ของเล่าปี่กับซุนกวนก็มิสู้ดีนัก เนื่องจากกองทัพเล่าปี่ก่อนหน้านั้น ได้ขอยืมใช้เมืองเกงจิวเพื่อสร้างเนื้อสร้างตัว แต่เมื่อตั้งตัวได้แล้ว ก็ไม่คิดจะคืนดินแดนดังกล่าวให้ แถมยังแต่งตั้งกวนอูไปเป็นเจ้าเมืองปกครองอีก เป็นที่รู้กันว่ากวนอูนั้นมีฝีมือการรบที่ไม่เป็นสองรองใคร ทั้งยังรอบรู้พิชัยสงครามพอตัว กองทัพของซุนกวนจึงไม่อาจทำอะไรได้ในตอนต้น

(ที่มาภาพ : https://www.sohu.com/a/340911939_100015512)

แต่แล้วครั้งหนึ่งเมื่อโอกาสมาถึง เมื่อยามที่กวนอูยกทัพขึ้นเหนือ หมายถึงไปโจมตีเอาเมืองเพิ่มจากดินแดนของเฉาเซา โอกาสทองจึงมาถึง ฝ่ายกองทัพของซุนกวนไม่รอช้ารีบวางแผนโจมตียึดเมืองเกงจิวคิน เพื่อให้กวนอูตายใจ ทางกองทัพของซุนกวนจึงวางแผนทำที่เป็นแต่งตั้งแม่ทัพหนุ่มน้อย นามว่า **ลกซุน 陆逊/陸遜 Lù Xùn (ลูซุน)** ผู้ไม่ประสีประสาในการศึกให้เป็นแม่ทัพใหม่ เมื่อลกซุนได้รับการแต่งตั้งเป็นแม่ทัพแล้ว ก็เขียนจดหมายไปแสดงตนต่อกวนอูว่าตนเป็นผู้น้อยรู้นลุ่มนวลาน ที่เพิ่งได้รับการแต่งตั้งเป็นแม่ทัพ ตนเองไร้ประสบการณ์ ความรู้ก็มีเพียงน้อยนิด ต่อไปภายหน้าต้องขอคำชี้แนะต่างๆ จากท่านกวนอูด้วย ซึ่งเมื่อกวนอูอ่านจดหมายจบก็หัวเราะชอบใจใหญ่ คิดว่ากองทัพของซุนกวนคงไร้คนมีฝีมือเสียแล้ว

ดังนั้น เมื่อตอนยกทัพไปโจมตีเมืองในเขตของโจโจ เขาจึงยกทัพแทบทั้งหมดออกไปจากเมืองเกงจิว เพราะคิดว่ากองทัพซุนกวนคงไม่กล้าคิดทำอะไร แต่หารู้ไม่ว่า เมื่อกวนอูยกทัพออกจากเมืองไป กองทัพซุนกวนก็ถือโอกาสโจมตียึดเมืองเกงจิวไปได้อย่างง่ายดาย ส่วนกวนอูที่หลงไหลในคำยกยอ คำพูดอันอ่อนน้อมนั้น จึงทำให้กวนอูพลาดท่าครั้งสำคัญ จนถึงกับเอาชีวิตไปทิ้งในการศึกครั้งนี้ให้กับเด็กหนุ่มที่เค้ามองว่าไร้ประสบการณ์ ปากยังไม่สิ้นกลิ่นน่านมนามว่าลกซุนนี่เอง

ข้อคิดจากประโยคสุภาษิตนี้

成语比喻：外表和善，但是内心却阴险毒辣。

成語比喻：外表和善，但是內心卻陰險毒辣。

Chéngyǔ bǐyù: Wàibiǎo héshàn, dànshì nèixīn què yīnxiǎn dúlà.

เฉิงยฺหวี่ บี้ยฺวี่ : ไ่วเปี้ยว เหอฉ่าน, ด่านจื่อ เนยซิน เซว อิ้นเสียน ตูล่า

สุภาษิตเปรียบว่า ภายนอกดูใจดีเมตตา แต่ภายในกลับชั่วร้าย

ประโยคตัวอย่างที่ใช้สำนวนสุภาษิตนี้ เช่น

自古以来，在社会过生活，一定要注意的就是那些笑里藏刀的人。

自古以來，在社會過生活，一定要注意的就是那些笑裏藏刀的人。

Zìgǔ yǐlái, zài shèhuì guò shēnghuó, yīdìng yào zhùyì de jiùshì nàxiē xiàolícángdāo de rén.

จื่อกุ อี้ไหล, จ้าย ฉ้อหฺย กั้ว ฉิงหฺว, อี้ตั้ง เหยา จู้อี้ เตอะ จิวฉื่อ นำเซีย เซี่ยวหฺสี้ฉางดาว เตอะ เหริน

ตั้งแต่โบราณกาลมา การใช้ชีวิตในสังคมนั้น สิ่งที่ต้องระวังมากก็คือคนประเภทปากหวานกันเปรี้ยว